

Peritoneālās dialīzes pacientu hidrācijas stāvokļa novērtējums, izmantojot bioimpedances metodi

*Anna Silda, Viktorija Kuzema, Baiba Vernere, Ilze Puide,
Harijs Čerņevskis, Inese Mihailova, Aivars Pētersons*

Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Nefroloģijas centrs, Latvija

Ievads. Normovolēmija – adekvātas dialīzes rādītājs. Hiperhidrācija hemodialīzes (HD) un peritoneālās dialīzes (PD) pacientiem asociējas ar sirds mazspējas progresiju, lielāku kardiovaskulāro notikumu un mirstības risku. Ir dažādas metodes šķidruma līdzvara noteikšanai organismā: klīniska novērtēšana, laboratoriskie un radioloģiskie izmeklējumi, kā arī bioimpedances spektroskopija.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Novērtēt PD pacientu hidrācijas stāvokli trīs gadu laikā, kā arī analizēt citus ar PD saistītus iznākumus: klīniskos parametrus, pāreju uz citiem nieru aizstājterapijas veidiem. Prospektīvs kvalitatīvs multicentrisks pētījums, kura ietvaros tika veikta Paula Stradiņa slimnīcas Nefroloģijas centra datu analīze. Tika iesaistīti pacienti, kam uzsākta PD no 01.01.2012. līdz 31.12.2012. Novērošanas periods – 4 gadi. Pacientiem analizēti klīniskie un laboratoriskie nieru funkcijas rādītāji, veikts bioimpedances mērījums, izmantojot *Fresenius Medical Care BCM* aparatūru ik trīs mēnešus.

Rezultāti. Pētījumā iesaistīti 17 pacienti. Kopumā bija 120 vizītes līdz 2015. gada 31. decembrim. Šajā laikposmā 9 pacientiem tika veikta nieru transplantācija, 3 nomira, 1 atteicās, 1 pārgāja uz HD, 3 pabeidza pētījumu. Vidējais vecums: $61,3 \pm 15,5$ gadi. Vīrieši – 41,2%, sievietes – 58,8%. Turpmāk analizētas pirmās 7 vizītes, kad pacientu skaits bija vairāk par 8.

No klīniskajiem parametriem: vidējā ultrafiltrācija (UF) – 1047 ± 517 ml, diurēze – 1061 ± 355 ml, sistoliskais arteriālais asinsspiediens (ATsis) – $149,4 \pm 24,4$ mmHg un diastoliskais (ATdias) – $88,7 \pm 14,0$ mmHg. Novērošanas periodā nav izmaiņu diurēzes vai UF apjomā, kaut arī samazinās glomerulārais filtrācijas ātrums. Pēc bioimpedances datiem 44% gadījumu pacienti bija normovolēmiski ($-1,0$ L līdz $1,0$ L), 5% hipovolēmiski, 22% ar relatīvu ($1,0$ – $2,5$ L) un 29% ar absolūtu hipervolēmiju ($> 2,5$ L šķidruma pārslodzi). Vidējais hiperhidrācijas lielums $1,8 \pm 2,6$ L. Jo lielāks hiperhidrācijas līmenis, jo augstāks ATsis ($p = 0,06$, $R = 0,32$). Pieaugot kopējam šķidruma daudzumam, palielinās sistoliskais un diastoliskais AT ($p < 0,0001$).

Secinājumi. Hiperhidrācija bieži sastopama PD pacientiem. Jāveic tās korekcija pirms antihipertensīvas terapijas intensificēšanas. Bioimpedances izmeklējums – ātrs un neinvazīvs izmeklējums šķidruma līdzsvara noteikšanai.